

Київський університет імені Бориса Грінченка

Факультет економіки та управління

Кафедра фінансів

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
(Жильцов О.Б.)
« 1 » _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні проблеми фінансів та економіки

(повна назва навчальної дисципліни за навчальним планом)

для студентів

спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

освітнього рівня   другого (магістерського)

освітньої програми   072.00.01 “Фінанси і кредит”

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 03/3/23
Жильцов
(підпис)   (прізвище, ініціали)
«   »   2023 р.

Київ – 2023

Розробник:

доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів Краус Наталія Миколаївна

Викладач:

доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів Краус Наталія Миколаївна

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фінансів
Протокол від 28.08.2023 р. № 6.

Завідувач кафедри (підпис) (Андрій РАМСЬКИЙ)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 072.00.02. Фінанси і кредит)
(назва освітньої програми)

28.08.2023 р.

Керівник освітньої програми (підпис) (Андрій РАМСЬКИЙ)

Робочу програму перевірено
28.08.2023 р.

Заступник декана (підпис) (О.О. Казак)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис)

на 20__/20__ н.р. _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис)

на 20__/20__ н.р. _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис)

на 20__/20__ н.р. _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис)

Ця програма не може бути повністю чи частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Київського університету імені Бориса Грінченка

© Київський університет імені Бориса Грінченка

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	нормативна	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 кредитів / 120 годин	
Курс	1	-
Семестр	1	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	4	-
Обсяг годин, в тому числі:		-
Аудиторні	32	-
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	80	-
Форма семестрового контролю	залік	-

Мета: формування у студентів системи спеціальних теоретичних знань і набуття практичних навичок у сфері виявлення та аналізу актуальних проблем фінансів та економіки, вміння практично використовувати сучасні методики дослідження та розв'язання фінансових питань.

Предмет навчальної дисципліни: проблеми економічної теорії та економічної й фінансової політики, актуальні для сучасного етапу постіндустріалізації та глобалізації світогосподарського розвитку.

Завдання:

- отримання знань щодо розуміння сутності сучасних світових економічних процесів та сучасних проблем фінансів та економіки;
- отримання знань щодо категоріального апарату, що застосовується у фінансово-економічних дослідженнях;
- формування наукового світогляду, оволодіння методикою та методами виявлення, аналізу та розв'язання фінансових та економічних проблем;
- висвітлення актуальних проблем новітніх політико-економічних досліджень;
- розкриття нової моделі розвитку держави в сучасній ринковій економіці;
- з'ясування ролі та функцій держави в умовах посилення системної нестійкості економіки;
- розкриття концептуальних засад сучасної монетарної політики;
- висвітлення актуальних проблем теорії і практики фінансового регулювання економіки;

- набуття студентами практичних навичок й уміння проводити аналіз актуальних проблем фінансів та економіки, пропонувати свої бачення розв'язання проблеми та підтверджувати свої заходи необхідними фінансово-економічними розрахунками;

- висвітлення актуальних проблем трудових відносин та їхнього регулювання в сучасних ринкових економіках;

- поглиблений аналіз глобальних проблем людського розвитку та актуальних завдань соціальної політики;

- концептуалізація мегатрендів економічного та фінансового розвитку в контексті глобальних викликів сучасності.

2.Результати навчання за дисципліною.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сучасну термінологію в сфері фінансів та економіки;
- методики, методи та інструменти для проведення досліджень актуальних проблем фінансів та економіки;

- особливості та тенденції сучасного етапу розвитку світової економіки, фінансів та економіки України зокрема;

- особливості розвитку сучасних інформаційних технологій і комунікацій та їх використання у процесі дослідження актуальних фінансово-економічних проблем;

- проблеми інтеграції України у світове господарство;

- проблеми забезпечення фінансової безпеки України в умовах глобалізації;

- проблеми розвитку інноваційної та цифрової діяльності в Україні та світі;

- актуальні питання формування системи економічної й фінансової безпеки.

вміти:

- збирати та аналізувати інформацію з метою виявлення та аналізу актуальних проблем фінансів та економіки;

- вести пошук наукової інформації з використанням бібліотечних та Інтернет-ресурсів;

- коректно застосовувати понятійний апарат при проведенні наукових досліджень та оформленні результатів;

- аргументувати рішення про результати дослідження актуальних економічних та фінансових проблем;

- оформляти результати проведеного наукового дослідження актуальних економічних та фінансових проблем для оприлюднення у наукових виданнях у вигляді тез доповідей та наукових статей;

- володіти спеціальними методами проведення економічних та фінансових наукових досліджень.

Програмні компетентності

ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК3	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК4	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК5	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК7	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
ЗК9	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
СК1	Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
СК4	Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК5	Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.
СК7	Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК8	Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

РН01	Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
РН02	Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
РН03	Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.
РН04	Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
РН06	Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	Усього	у тому числі				
л.		пр.	м.к.	інд.	с.р.	
Змістовий модуль 1. Нова модель розвитку держави в сучасній ринковій економіці під впливом інноватизації та цифровізації						
Тема 1. Роль і функції держави в умовах посилення системної нестійкості економіки та фінансових криз	14	2	2	-	-	10
Тема 2. Актуальні проблеми сучасних політико-економічних досліджень	14	2	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	30	4	4	2	0	20
Змістовий модуль 2. Актуальні проблеми сучасної економічної теорії та фінансової практики: інституціональний аспект						
Тема 3. Концептуальні засади сучасної монетарної політики	14	2	2	-	-	10
Тема 4. Актуальні проблеми теорії та практики фінансового регулювання економіки	14	2	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	30	4	4	2	0	20
Змістовий модуль 3. Актуальні проблеми взаємодії і розвитку суспільства, держави та економіки						
Тема 5. Актуальні проблеми трудових відносин та їхнього регулювання	14	2	2	-	-	10
Тема 6. Глобальні проблеми фінансово-економічного розвитку та реалізації соціальної політики	14	2	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 3	30	4	4	2	0	20
Змістовий модуль 4. Осмислення фінансово-економічного буття соціуму в умовах трансформаційних змін						
Тема 7. Концептуалізація мегатрендів фінансово-економічного розвитку в контексті глобальних викликів сучасності	14	2	2	-	-	10
Тема 8. Формування системи економічної та фінансової безпеки країни у сучасних умовах розвитку світової економіки	14	2	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 4	30	4	4	2	0	20
Семестровий контроль						
Усього годин	120	16	16	8	0	80

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Нова модель розвитку держави в сучасній ринковій економіці під впливом інноватизації та цифровізації

Тема 1. Роль і функції держави в умовах посилення системної нестійкості економіки та фінансових криз

Єдність та суперечності взаємодії суспільства, держави та економіки. Трансформаційні зміни суспільства та економіки. Переосмислення ролі та функцій держави в сучасній ринковій економіці. Ефекти та суперечності взаємодії держави і економіки. Модернізація ролі та функцій держави в

глобальній системі економічних координат. Співпраця та співвідповідальність за соціально-економічний розвиток держави, бізнесу і суспільства. Фінансові кризи в провідних країнах світу в ХХІ ст.

Соціогуманізовані складові сучасного економічного розвитку. Взаємодія довіри і розвитку. Роль держави у формуванні національних стратегій економічного розвитку. Проблеми взаємозв'язку та синхронізації політичних та економічних реформ. Сутність і передумови посилення нестійкості сучасного господарського розвитку. Нестійкість та нерівноважність як характерні ознаки трансформаційних економік. Специфічні ознаки сучасних економічних коливань. Сутність та інструменти стабілізаційної політики держави. Взаємодія системи державного антициклічного регулювання на макрорівні й стратегічного антициклічного планування на мікрорівні. Особливості циклічного розвитку сучасної економіки України. Причини економічної нестабільності економіки України, її макроекономічні наслідки.

Тема 2. Актуальні проблеми сучасних політико-економічних досліджень

Політико-економічні проблеми розвитку національної та глобальної економік. Взаємозв'язок та взаємовплив економічних та політичних процесів. Економічна теорія, економічна політика та господарська практика. Економічні та політичні аспекти лібералізму та дирижизму. Сутність, специфіка та еволюція політико-економічних досліджень. Теорія економічної влади та владних відносин. Теорія суспільного вибору та нова політична економія. Політико-економічні проблеми розвитку національної та глобальної економік.

Змістовий модуль 2. Актуальні проблеми сучасної економічної теорії та фінансової практики: інституціональний аспект

Тема 3. Концептуальні засади сучасної монетарної політики

Монетарний механізм макроекономічної координації економічного зростання. Проблеми реалізації монетарної політики в умовах посилення нестійкості соціально-економічного розвитку. Роль монетарної політики в регулюванні грошового ринку та інфляції. Особливості інфляції та антиінфляційної політики на сучасному етапі глобалізації світового господарства. Світовий досвід антиінфляційної монетарної політики та таргетування інфляції. Сучасний стан та проблеми реалізації монетарної політики в Україні. Шляхи та інструменти забезпечення стабільності гривні у регулюванні інфляції. Вдосконалення координації монетарної та фіскальної політики на сучасному етапі розвитку національної економіки. Інструменти та механізми регулювання валютного ринку України в умовах воєнного стану.

Тема 4. Актуальні проблеми теорії та практики фінансового регулювання економіки

Переосмислення фінансової політики держави за умов посилення макроекономічної нестабільності та розгортання глобалізаційних процесів. Стратегічні орієнтири фінансової політики в сучасних умовах. Фінансова політика міжнародних економічних організацій. Суперечності сучасної

податкової політики. Податкове навантаження та його вплив на економічний розвиток трансформаційних економік.

Бюджетна політика як інструмент стабілізації економіки. Теорія та практика сучасного фінансування дефіцитів державного бюджету. Боргова політика держави: тенденції та перспективи. Сучасні способи оптимізації боргової політики для оздоровлення економіки. Управління державним боргом у контексті стабілізації державних фінансів. Сучасний стан та стратегічні пріоритети фінансового регулювання економіки України.

Змістовий модуль 3. Актуальні проблеми взаємодії і розвитку суспільства, держави та економіки

Тема 5. Актуальні проблеми трудових відносин та їхнього регулювання

Особливості розвитку трудових відносин на сучасному етапі постіндустріальних перетворень. Актуальні тенденції та виклики розвитку ринку праці. Фрілансерство. Законодавча захищеність фрілансера. Загрози та виклики дистанційної роботи. Структурні зміни в економіці та їхній вплив на трансформацію ринку праці. Сучасні механізми регулювання трудових відносин. Державна політика регулювання зайнятості. Роль та значення соціального партнерства в регулюванні соціально-трудова відносин. Вплив демографічних диспропорцій на розвиток ринку праці на сучасному етапі глобалізації світового господарства.

Розвиток ринку праці та проблеми зовнішньої та внутрішньої міграції робочої сили. Особливості міграційних процесів та трудової мобільності в умовах глобалізації економіки. Соціально-економічні наслідки та інструменти регулювання трудової міграції. Сучасний стан, проблеми і стратегічні пріоритети розвитку ринку праці та трудових відносин в Україні. Суспільство 5.0 та його характеристика.

Тема 6. Глобальні проблеми фінансово-економічного розвитку та реалізації соціальної політики

Міжнародний поділ праці як чинник інтеграції країн у світове господарство. Інтеграція України у світовий економічний простір. Виробнича кооперація. Створення національних високотехнічних експортно-орієнтованих виробництв. Використання прямих іноземних інвестицій в національній економіці України. Вплив глобалізації на економічний розвиток. Гуманізація та соціалізація сучасних економічних процесів. Глобальна концепція людського розвитку (розвитку людського потенціалу) та її еволюція.

Соціально-економічна природа нерівності. Бідність як головна перешкода людському розвитку. Глобалізація проблем бідності та шляхи їхнього вирішення. Соціальна політика в системі державного регулювання економіки. Роль держави в подоланні соціальних дисбалансів. Сучасні моделі соціальної політики: соціал-демократична, ліберальна, корпоративістська. Нові підходи до формування та реалізації соціальної політики в умовах старіння населення та реформування пенсійної системи. Сучасні проблеми соціальної політики в Україні та механізми їх урегулювання. Адаптація економіки України до

глобальних соціальних стандартів. Вплив війни рф на міграційні процеси в світі. Тіньова зайнятість та офіційне безробіття в Україні як наслідок війни рф.

Змістовий модуль 4. Осмислення фінансово-економічного буття соціуму в умовах трансформаційних змін

Тема 7. Концептуалізація мегатрендів фінансово-економічного розвитку в контексті глобальних викликів сучасності.

Фінансіалізація як відображення кардинальних зрушень в структурі сучасної світової економіки. Глобальна фінансово-економічна криза початку XXI століття та механізми її подолання. Віртуалізація інформаційного суспільства. Формування і розвиток мережевої економіки. Загальні тенденції становлення та перспективи розвитку шерінгової економіки. Цифрова трансформація та цифрове підприємництво.

Характеристика сучасного процесу глобалізації. Чинники, що сприяють формуванню глобального підходу до ведення бізнесу. Економічні аспекти глобальних проблем. Глобалістика як комплексна наукова дисципліна. Найважливіші соціально-економічними передумовами глобалізації. Моделі Римського клубу в дослідженні перспективних глобальних проблем. Сутність науково-технічного прогресу (НТП) та етапи його розвитку. Четверта промислова революція (Індустрія 4.0), Індустрія 5.0. Зміни у міжнародному поділі праці, що відбулися під впливом нового етапу розгортання НТП. Характеристика глобальних проблем сучасності. Вплив НТП на поглиблення глобальних проблем сучасного світу. Шляхи розв'язання глобальних проблем. Технології, які будуть користуватися підвищеним попитом до 2025 р. Швидке зростання процесів інтернаціоналізації. Інтернаціоналізація як процес розвитку економічних зв'язків між національними господарствами. Міжнародний рух капіталу як система відносин.

Особливості та суперечності розвитку світової економіки на початку XXI ст. Мегатренди економічного розвитку в контексті глобальних викликів сучасності. Глобалізація як адаптація провідних економік світу до кардинальних природно-ресурсних, демографічних і технологічних зрушень в історії людства. Становлення нового гео економічного простору та часу. Інтелектуалізація як чинник зростання ролі та значення людини в сучасному інноваційному розвитку економіки. Актуальні проблеми стимулювання та захисту інтелектуальної власності. Соціалізація та підпорядкуванням економічних процесів інтересам розвитку людини і суспільства в цілому.

Тема 8. Формування системи економічної та фінансової безпеки країни у сучасних умовах розвитку світової економіки.

Оцінка рівня конкурентоспроможності країни. Світові індекси, розроблені Інститутом стратегій і конкурентоспроможності при Гарвардському університеті (США), Всесвітнім економічним форумом (WEF) у Давосі (Швейцарія) і Міжнародним інститутом розвитку менеджменту (IMD) (Лозанна, Швейцарія). Індекс глобальної конкурентоспроможності. Світовий ринок наукоємної продукції. Оцінка здатності країн світу створювати сприятливе середовище для

інновацій. Динаміка рейтингів України за глобальним індексом інновацій. Інноваційний потенціал України. Науково-теоретичні основи дослідження економічної безпеки. Методичний апарат оцінки критичного рівня економічної безпеки країни. Економічна безпека вітчизняних підприємств в системі економічної безпеки країни. Показники-індикатори економічної безпеки промислових підприємств. Напрями антикризової політики для інноваційної модернізації і забезпечення фінансової й економічної безпеки України.

4. Контроль навчальних досягнень

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість
1	Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	2	2	2	2
2	Відвідування практичних занять	1	2	2	2	2	2	2	2	2
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10
4	Робота на практичних заняттях	10	2	20	2	20	2	20	2	20
5	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом				59		59		59		59
Залік			-							
Максимальна кількість балів:			236							
Розрахунок коефіцієнта:			236 / 100 = 2,36							

Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I			
1	Тема 1. Роль і функції держави в умовах посилення системної нестійкості економіки та фінансових криз	10	5
2	Тема 2. Актуальні проблеми сучасних політико-економічних досліджень	10	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II			
3	Тема 3. Концептуальні засади сучасної монетарної політики	10	5
4	Тема 4. Актуальні проблеми теорії та практики фінансового регулювання економіки	10	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III			
5	Тема 5. Актуальні проблеми трудових відносин та їхнього регулювання	10	5
6	Тема 6. Глобальні проблеми фінансово-економічного розвитку та реалізації соціальної політики	10	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV			
7	Тема 7. Концептуалізація мегатрендів фінансово-економічного розвитку в контексті глобальних викликів сучасності	10	5
8	Тема 8. Формування системи економічної та фінансової безпеки країни у сучасних умовах розвитку світової економіки	10	5
Разом		80	40

Орієнтовний перелік питань для самостійного вивчення

1. Фінансова думка та фінансова наука. Наукові фінансові школи.
2. Фінансові концепції. Фінансові теорії.
3. Фінансова доктрина. Фінансова парадигма.
4. Донауковий стан генези і розвитку фінансів та фінансової думки.
5. Плюралізм економічних і фінансових концепцій. Ортодоксія та гетеродоксія у фінансовій науці.
6. Становлення, розвиток і еволюція кейнсіанської економічної та фінансової теорії. Кейнсіансько-неокласичний синтез.
7. Монетаризм. Розвиток новітніх варіантів неокласичної та посткейнсіанської теорії фінансів.
8. Становлення і розвиток неінституціональної та інших неортодоксальних теорій фінансів.
9. Фінансові теорії у новітньому методологічному дискурсі.
10. Основні методологічні тренди у розвитку сучасної фінансової теорії.
11. Методологічні засади формування фінансової теорії у сучасному парадигмальному контексті.
12. Основні аспекти розвитку новітніх напрямів фінансових досліджень (експериментальна та поведінкова теорія).
13. Фундаментальна економічна (фінансова) теорія.
14. Системний аналіз. Дослідження економічних (фінансових) процесів на основі принципів системності, цілісності та структурованості.
15. Онтологія. Дослідження фундаментальних засад розвитку економіки.
16. Діалектика. Теорія пізнання на основі узагальнення економічних (фінансових) процесів та явищ.
17. Нові методологічні засади пізнання економічної (фінансової) дійсності. Міждисциплінарний та мультидисциплінарний синтез.
18. Прикладна економічна (фінансова) теорія.
19. Сутність та основні теоретичні блоки поведінкових фінансів.
20. Традиційна концепція фінансів. Управлінська концепція фінансів. Економічна концепція фінансів
21. Нормативна теорія фінансів. Позитивна теорія фінансів.
22. Догматизм та ортодоксія вітчизняної фінансової науки.
23. Суперечності фінансової теорії і практики в контексті циклічності економічного розвитку.
24. Основні етапи розвитку фінансової науки: методологія проблеми.
25. Формування загальної та національної архітектоніки фінансової науки.
26. Розвиток бюджетної системи України.
27. Управління державними фінансами як складова соціально-економічного розвитку країни.
28. Державні видатки як складова системи бюджетного регулювання економіки. Формування місцевих бюджетів в умовах економічних перетворень.

29. Фінансовий механізм забезпечення соціально-економічного розвитку України.

30. Фінансова політика в умовах економічних перетворень.

31. Бюджетна політика в умовах обмеженості фінансових ресурсів.

32. Інституційна архітектоніка формування доходів бюджету у системі фінансово-економічного регулювання.

33. Фінансове забезпечення системи соціального захисту населення у сучасних економічних умовах.

34. Бюджетна стратегія економічного зростання.

35. Зменшення уразливості системи державних фінансів від негативного впливу зовнішніх факторів.

36. Бюджетна політика підтримки економічного зростання.

37. Місцеві фінанси та регіональний розвиток.

38. Реформування міжбюджетних відносин.

39. Антикризове регулювання у сфері державних фінансів.

40. Розвиток фінансового сектору.

41. Стратегія управління державним боргом.

42. Оптимізація джерел фінансування дефіциту бюджету. Управління ліквідністю державних фінансів.

43. Фінансові механізми державно-приватного партнерства та сприяння дерегуляції.

44. Моделювання, прогнозування та інформаційно-аналітичне забезпечення системи управління державними фінансами.

45. Актуальні аспекти впровадження окремих складових Стратегії розвитку системи управління державними фінансами.

46. Механізми взаємовпливу інститутів та економічної діяльності у відтворювальній динаміці з метою визначення шляхів забезпечення усталеного соціально-економічного розвитку України.

47. Методологічні підходи та модельний інструментарій оперативного тестування ситуативних змін макросередовища щодо вибору трендів економічного зростання в Україні.

48. Механізми фінансового забезпечення модернізації підприємств реального сектора; аналізом стану та динаміки формування і ефективності розподілу фінансових ресурсів в Україні.

49. Національні і глобальні детермінанти економічного зростання на основі розкриття особливостей структурних трансформацій економіки України.

50. Макроекономічна модель економічного зростання на основні структурних змін як результат імплементації Угоди між Україною та країнами ЄС на середньострокову перспективу.

51. Державна фінансова політика впровадження високих технологій в економіку країни (спеціальну увагу буде приділено нанотехнологіям, інформаційно-комунікаційним технологіям, біотехнологіям та фармацевтиці) та удосконалення системи управління інноваційним розвитком, зокрема моніторингом процесів інноваційного розвитку (в т.ч. – статистичного).

52. Розвиток методологічних положень та методичних підходів щодо оцінки впливу перспективного розвитку інфраструктурних секторів на результативність національної економіки та конкурентоспроможність суміжних виробництв відповідно до пріоритетних напрямів економічної політики.

53. Оцінка готовності різних секторів вітчизняного промислового комплексу та інститутів державного управління до неоіндустріальної модернізації економіки та визначенням стратегічних цілей, основних завдань та механізмів забезпечення неоіндустріальної трансформації промисловості України.

54. Методологія оцінки та моделювання впливу нетарифних бар'єрів на обсяги та структуру зовнішньої торгівлі України та оцінкою впливу виконання положень Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС на розвиток окремих галузей та товарних ринків та розроблення рекомендацій щодо імплементації Угоди

55. Методологічні підходи до аналізу впливу інтеграційних факторів на внутрішнє інституційне середовище та структуру ринків енергоресурсів України (ринки електроенергії, природного газу, вугільної продукції, енергії з відновлюваних джерел).

56. Історичні, діючі і перспективні тенденції фінансування розвитку аграрного сектора в контексті їхнього впливу на загальноекономічне становище України.

57. Інституціональне забезпечення політики сільського розвитку на основі адаптаційного потенціалу сільських громад; обґрунтуванням напрямів і шляхів підвищення рівня готовності сільських громад до розроблення і реалізації програм локального розвитку на засадах партнерства та взаємодії сільських громад, органів влади і господарюючих суб'єктів, наділення громад повноваженнями для мобілізації ресурсів і зусиль у формуванні і реалізації проєктів місцевого розвитку.

58. Новітні імперативи розвитку ключової складової соціально-трудової сфери – ринку праці і пошуку інструментів для ефективних відповідей на виклики з метою адаптації ринку праці до умов економічної нестабільності.

59. Віртуальна економіка та її особливості.

60. Сутність та основні параметри інформаційної економіки.

61. Економіка знань, проблеми та перспективи її розвитку.

62. Віртуальна людина як характеристика інформаційної економіки.

63. «Нооекономіка» як головна характеристика економіки знань.

64. «Стріла часу» від економічної до віртуальної людини.

65. Еволюція теоретичних уявлень щодо ролі та функції держави в економіці.

66. Теоретичне обґрунтування ролі та функцій держави в контексті сучасних методологічних підходів до аналізу складних систем.

67. Динаміка основних чинників та показників конкурентоспроможного розвитку української економіки.

68. Сучасна фаза економічних коливань в Україні та ефективність державного антициклічного регулювання.

69. Глобальна фінансово-економічна криза та спад економіки України: взаємозв'язок та особливості.
70. Фінансова політика міжнародних економічних організацій.
71. Реформи бюджетно-податкової системи: європейський досвід та Україна.
72. Проблеми стійкості фінансової системи України: виклики сьогодення.
73. Світова практика таргетування інфляції та сучасні проблеми її впровадження в Україні.
74. Роль та значення соціального партнерства в регулюванні трудових відносин в сучасних ринкових економіках.
75. Порівняльний аналіз сучасних моделей соціальної політики.
76. Сучасний стан та проблеми реалізації соціальної політики в Україні.
77. Гуманізація та соціалізація економіки: сутність і механізми реалізації.
78. Фінансовий капітал як рушійна сила сучасних глобалізаційних процесів.
79. Соціально-економічні імперативи сучасного цивілізаційного розвитку.
80. Глобальні проблеми людства у дослідження нобелівських лауреатів з економіки.

Термін виконання: Крайній термін виконання завдань за 2 дні до заліку.

Форма подання виконаної роботи: Документ у форматі doc, docx, pdf*

Критерії оцінювання самостійної роботи студента:

5 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, демонструє навички самостійного пошуку необхідної інформації, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання питання. Немає помилок у відповідях на питання.

4 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання. Допущено 1 помилку у відповідях на питання.

3 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання. Допущено 2 помилки у відповідях на питання.

2 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання. Допущено 3 помилки у відповідях на питання.

1 бал – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання. Допущено 4 помилки у відповідях на питання.

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання семінарських занять:

5-10 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, демонструє

навички самостійного пошуку необхідної інформації, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання та ілюструє викладений матеріал власною створеною презентацією.

1-5 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, немає супроводження відповіді власною створеною презентацією.

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль за результатами виконання контрольних (модульних) робіт передбачає оцінювання теоретичних знань та практичних умінь і навичок, які студент набув після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля з дисципліни. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в модульному середовищі у вигляді виконання тестових завдань за темами модуля.

Сума балів, накопичених студентом за виконання модульних контрольних робіт свідчить про ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни на конкретному етапі її вивчення.

Критерії оцінювання модульного контролю з дисципліни

Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу – 25. Модульна контрольна робота при дистанційній формі навчання складається з 25 тестів. Тестові завдання охоплюють весь зміст модуля. Кожен тест оцінюється у 1 бал максимально. При тестуванні он-лайн оцінки обраховується: для тестів, які передбачають одну правильну відповідь (формату «один з багатьох») 1 бал виставляється, якщо відповідь правильна, у протилежному випадку виставляється оцінка 0 балів. При виконанні модульної контрольної роботи необхідно слідкувати за терміном виконання та за часовим обмеженням.

Форми проведення та критерії оцінювання модульного контролю

<i>Модулі</i>	<i>Теми дисципліни</i>	<i>Форма контролю</i>	<i>Максимальна сума балів</i>
I	Теми 1, 2 згідно з тематичним планом дисципліни	Модульна контрольна робота	25 балів
II	Теми 3,4 згідно з тематичним планом дисципліни	Модульна контрольна робота	25 балів
III	Теми 5,6 згідно з тематичним планом дисципліни	Модульна контрольна робота	25 балів
IV	Теми 7,8 згідно з тематичним планом дисципліни	Модульна контрольна робота	25 балів

Модульний контроль проводиться у формі контрольної роботи за кожним модулем в ЕНК дисципліни в системі moodle в режимі тестування. Кожна правильна відповідь на тест оцінюється в 1 бал, неправильна в 0 балів. Максимальна сума балів за модульну контрольну роботу – 25 балів.

Орієнтовний перелік питань до модульного контролю

1. Здійснити порівняльний аналіз проблемного поля філософії економіки і економічної теорії.
2. Дух і «душа» економіки. Дух і «душа» фінансів.
3. Особливості сучасної фази економічних коливань в Україні.
4. Сутність та ефективність реалізації антикорупційної реформи в Україні.
5. Вплив величини податкового навантаження на економічний розвиток трансформаційних економік в умовах макроекономічної нестабільності.
6. Актуальні проблеми боргової стратегії економіки України та її адаптація до викликів сьогодення.
7. Причини економічної нестабільності економіки України, її макроекономічні наслідки та державне регулювання.
8. Фінансова політика в умовах посилення макроекономічної нестабільності та розгортання глобалізаційних процесів.
9. Роль податкової політики в умовах порушення макроекономічної рівноваги.
10. Бюджетна та боргова політики як інструмент стабілізації економіки.
11. Сучасний стан і стратегічні пріоритети фінансового регулювання економіки України.
12. Здійснити порівняльний аналіз альтернативних підходів до трактування ролі та функцій держави за умов глобалізації.
13. Розкрити пріоритетні функції держави за умов глобалізації економіки.
14. Економічна свідомість: сутність і явище.
15. Економіка Постмодерну: цивілізація, культура, людина.
16. Економічна теорія і економічна антропологія: точки перетину.
17. Економіка знань в структурі суспільства знань.
18. Мережева економіка та її особливості.
19. Загальноекономічна рівновага та особливості циклічності сучасного економічного розвитку.
20. Класифікація та характеристика сучасних економічних коливань.
21. Сучасний стан і проблеми реалізації монетарної політики в Україні.
22. Особливості антиінфляційного регулювання в сучасних умовах.
23. Сутність та інструменти стабілізаційної політики держави.
24. Передумови та наслідки посилення нестійкості економічного розвитку України.
25. Демографічні диспропорції і їхній вплив на розвиток ринку праці.
26. Проблеми зовнішньої та внутрішньої міграції робочої сили.
27. Структурні зміни в економіці України та їхній вплив на трансформацію ринку праці.
28. Здійснити порівняльний аналіз ефективності використання різних методів фінансування дефіциту державного бюджету в Україні.

29. Визначити сучасні способи оптимізації фінансової політики для оздоровлення української економіки.
30. Адаптація економіки України до глобальних соціальних стандартів.
31. Доцільність і соціально-економічні наслідки спрямування економічної політики уряду на підтримку середнього класу.
32. Проаналізувати особливості взаємодії реального та фінансового секторів економіки за умов глобалізації.
33. Охарактеризувати провідні тенденції формування і розвитку новітніх форм капіталу в постіндустріальній економіці.
34. Проблеми і суперечності соціальної політики в Україні та шляхи їхнього вирішення.
35. Взаємозв'язок економічної теорії, економічної політики та господарської практики.
36. Передумови і шляхи досягнення цінової стабільності в сучасній економіці України.
37. Сучасний стан і проблеми підвищення ефективності антиінфляційної монетарної політики та таргетування інфляції в Україні.
38. Переосмислення ролі та функцій держави в сучасній ринковій економіці.
39. Визначити сучасні механізми регулювання трудових відносин.
40. З'ясувати соціально-економічні наслідки та інструменти регулювання трудової міграції.
41. Природа та механізми подолання глобальних фінансово-економічних криз.
42. Реальність сучасної віртуальної економіки.
43. Бідність як головна перешкода людському розвитку. Глобалізація проблем бідності та шляхи їхнього вирішення.
44. Ефекти та суперечності взаємодії держави і економіки.
45. Проблеми взаємозв'язку та синхронізації політичних та економічних реформ.
46. Охарактеризувати людину як основного суб'єкта інформаційної економіки.
47. Вектори сучасного економічного часу.
48. Межі сучасної економічної Ойкумени: локалізація і глобалізація.
49. Охарактеризувати час і простір через призму історичного розвитку економічних систем.
50. Пояснити темпоральний вимір систем та комунікацій суспільства.
51. Визначити причини виникнення та охарактеризувати макроекономічні наслідки нерегульованої інфляції в сучасній економіці України.
52. Здійснити порівняльну характеристику особливостей та соціально-економічних наслідків інфляції в Україні у 90-х роках ХХ ст. та на сучасному етапі розвитку національної економіки.
53. Взаємовплив і взаємодія ринку праці та вищої освіти.
54. Роль малого підприємництва в регулюванні рівноваги на ринку праці.

55. Проблеми та суперечності державного регулювати національної економіки в умовах глобалізації світогосподарського розвитку.

56. Взаємозв'язок довіри, соціального капіталу та економічного розвитку.

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання студента за семестр, що здійснюється в університеті у формі заліку. Підсумковий семестровий контроль проводиться за результатами поточного контролю та оцінюється від 0 до 100 балів, що переводиться у шкалу ECTS для отримання рейтингової оцінки знань студента.

Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Актуальні проблеми розвитку та регулювання інформаційної економіки.
2. Фінансіалізація як відображення кардинальних зрушень у структурі сучасної світової економіки.
3. Сучасний стан і стратегічні пріоритети фінансового регулювання економіки України.
4. Інформація та знання як провідні чинники становлення економіки знань.
5. Сутність, специфіка та характерні ознаки економіки знань.
6. Формування та розвиток концепції інформаційного суспільства.
7. Природа та механізми подолання глобальних фінансово-економічних криз.
8. Феноменологія економіки. Раціональне та ірраціональне в реалізації мети економічного розвитку.
9. Людина як об'єкт економічного і філософського аналізу. Проблема людини в філософії і економічній теорії.
10. Філософія економіки в контексті нового визначення сучасної антропології.
11. Етична економія і критика економізму. Час як економічна категорія.
12. Сутність та характеристика економічного простору. Співвідношення часу і простору в сучасній економічній діяльності.
13. Економічний хронотоп.
14. Сутність, специфіка та еволюція політико-економічних досліджень.
15. Проблемне поле теорії суспільного вибору та нової політичної економії.
16. Політико-економічні проблеми розвитку національної та глобальної економік.
17. Єдність та суперечності взаємодії суспільства, держави та економіки..
18. Роль та функції держави в трансформаційній економіці.
19. Трансформація ролі та функцій держави в умовах глобалізації.
20. Співпраця та співвідповідальність за соціально-економічний розвиток держави, бізнесу і суспільства.
21. Сутність та передумови посилення нестійкості сучасного господарського розвитку.
22. Специфічні ознаки сучасних економічних коливань.
23. Мета та інструменти сучасної стабілізаційної політики держави.

24. Особливості циклічного розвитку сучасної економіки України.
25. Стратегічні орієнтири фінансової політики держави в умовах посилення макроекономічної нестабільності.
26. Суперечності сучасної податкової політики та напрями їхнього розв'язання.
27. Бюджетна політика держави: тенденції та перспективи.
28. Боргова політика держави: сучасний стан та проблеми реалізації.
29. Проблеми та пріоритети фінансового регулювання національної економіки.
30. Стратегічні орієнтири монетарної політики в умовах посилення нестійкості соціально-економічного розвитку.
31. Роль монетарної політики в регулюванні грошового ринку.
32. Роль монетарної політики у регулюванні інфляції. Таргетування інфляції.
33. Сучасний стан та проблеми реалізації монетарної політики в Україні.
34. Актуальні проблеми розвитку ринку праці та трудових відносин в умовах посилення системної нестійкості економіки.
35. Сучасна державна політика регулювання зайнятості населення.
36. Вплив демографічних диспропорцій на розвиток ринку праці на сучасному етапі глобалізації світового господарства.
37. Вплив міграційних процесів на розвиток ринку праці в умовах глобалізації економіки.
38. Трудова мобільність та її вплив на розвиток ринку праці.
39. Сучасний стан, проблеми та стратегічні пріоритети розвитку ринку праці та трудових відносин в Україні.
40. Вплив глобалізації на людський розвиток та соціалізацію економіки.
41. Глобалізація проблем бідності та роль держави у їх вирішенні.
42. Нові підходи до формування та реалізації соціальної політики в умовах старіння населення та реформування пенсійної системи.
43. Суперечності соціальної політики України та шляхи їх розв'язання.
44. Сутність та соціально-економічні наслідки глобальних природно-ресурсних, демографічних і технологічних зрушень сучасності.
45. Мегатренди економічного розвитку в контексті глобальних викликів сучасності.
46. Актуальні проблеми стимулювання та захисту інтелектуальної власності в умовах глобалізації.
47. Екологізація та соціалізація економіки як імперативи цивілізаційного розвитку.
48. Цифровізація економіки. Цифрова трансформація.
49. Цифрове підприємництво. Соціальне підприємництво.
50. Тіньова економіка. Алхімія тіньових відносин.
51. Циркулярна економіка: авангардний характер розвитку та проблеми становлення.
52. Синергетичні ефекти економіки мережевого типу.
53. Детінізація економіки України.

54. Інституціональні аспекти становлення шерінгової економіки.
55. Проблеми відбудови післявоєнної економіки України.

Шкала відповідності оцінок

<i>Рейтингова оцінка</i>	<i>Сума балів за всі види навчальної діяльності</i>
A	90-100
B	82-89
C	75-81
D	69-74
E	60-68
FX	35-59
F	1-34

Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 120 год., із них: лекції – 16 год., практичні заняття – 16 год., індивідуальна робота – 0 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 80 год., семестровий контроль – 0 год.

Модулі (назви, бали)	1. Змістовий модуль 1. (34 бали)		2. Змістовий модуль 2. (34 бали)		3. Змістовий модуль 3. (34 бали)		4. Змістовий модуль 4. (34 бали)	
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Лекції (теми, бали)	Тема 1. Роль і функції держави в умовах посилення системної нестійкості економіки та фінансових криз (1 бал)	Тема 2 Актуальні проблеми сучасних політико-економічних досліджень (1 бал)	Тема 3. Концептуальні засади сучасної монетарної політики (1 бал)	Тема 4. Актуальні проблеми теорії та практики фінансового регулювання економіки (1 бал)	Тема 5. Актуальні проблеми трудових відносин та їхнього регулювання (1 бал)	Тема 6. Глобальні проблеми фінансово-економічного розвитку та реалізації соціальної політики (1 бал)	Тема 7. Концептуалізація метатрендів фінансово-економічного розвитку в контексті глобальних викликів сучасності (1 бал)	Тема 8. Формування системи економічної та фінансової безпеки країни у сучасних умовах розвитку світової економіки (1 бал)
Практичні заняття (теми, бали)	Тема 1. Роль і функції держави в умовах посилення системної нестійкості економіки та фінансових криз (1 бал)	Тема 2. Актуальні проблеми сучасних політико-економічних досліджень (1 бал)	Тема 3. Концептуальні засади сучасної монетарної політики (1 бал)	Тема 4. Актуальні проблеми теорії та практики фінансового регулювання економіки (1 бал)	Тема 5. Актуальні проблеми трудових відносин та їхнього регулювання (1 бал)	Тема 6. Глобальні проблеми фінансово-економічного розвитку та реалізації соціальної політики (1 бал)	Тема 7. Концептуалізація метатрендів фінансово-економічного розвитку в контексті глобальних викликів сучасності (1 бал)	Тема 8. Формування системи економічної та фінансової безпеки країни у сучасних умовах розвитку світової економіки (1 бал)
Самостійна робота	Самостійна робота (10 балів)		Самостійна робота (10 балів)		Самостійна робота (10 балів)		Самостійна робота (10 балів)	
Поточний контроль (вид, бали)	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)		Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		Модульна контрольна робота 3 (25 балів)		Модульна контрольна робота 4 (25 балів)	
Загалом	236		коефіцієнт переведення у 100-бальну шкалу:				236 / 100 = 2,36	

Рекомендовані джерела Методичне забезпечення

Викладання навчальної дисципліни забезпечується сучасними технічними засобами навчання, які побудовані на новітніх інформаційно-комунікаційних технологіях (мультимедійний комп'ютер, мультимедійний проектор, інтерактивний комплекс SMART Board, авторські засоби мультимедіа).

На заняттях і під час самостійній роботі студентів використовуються методичні рекомендації щодо вивчення дисципліни, ілюстративні комп'ютерні дидактичні матеріали, які розроблені на кафедрі, а саме:

- презентації;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю);
- електронний навчальний курс «Актуальні проблеми фінансів та економіки» (URL: <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=20310>).

Рекомендована література

Базова

1. Краус Н.М., Краус К.М., Марченко О.В. (2023). Актуальні проблеми фінансів та економіки: навчальний посібник. Київ: Аграр Медіа Груп. 286 с.
2. Актуальні проблеми фінансової системи України [Електронний ресурс]: матеріали XVII міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, аспірантів і студентів: Черкаський державний технологічний університет, 26 - 27 листопада 2020 року. Черкаси, 2020. 232 с.
3. Актуальні проблеми розвитку системи управління державними фінансами: євроінтеграційний контекст / за ред. Т. І. Єфименко ; ДННУ "Акад. фін. управління". – К., 2016. – 496 с.
4. Власюк О.С. Актуальні проблеми фінансової безпеки України в умовах посткризової трансформації : монографія / О.С. Власюк. - К. : НІСД. 2014. - 432 с.
5. Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки: Збірник наукових статей за матеріалами VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (15 – 16 квітня 2021 р.).– Дніпро: НМетАУ, 2021. – 291 с.
6. Фінансове регулювання доходів населення / І.І. Румик, С.П. Кизима, С.М. Плетенецька, О.О. Пилипенко, М.В. Федунів // Економіка невизначеності: практичний погляд на проблему: монографія / за ред. В.І. Грушка. - К.: Університет "КРОК", 2021. - С. 136-217.
7. Актуальні проблеми сучасної науки та освіти (частина II): матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції м. Львів, 20-21 січня 2022 року. – Львів : Львівський науковий форум, 2022. – 76 с.

8. Краус Н.М. Фінансові інструменти економічного розвитку / Краус Н.М., Нікіфороф П.О., Краус К.М., Поченчук Г.М. // Навчально-методичний посібник, Київ : Аграр Медіа Груп, 2020. – 210.

9. Стойко О. Я., Дема Д. І. Фінанси : навч. посіб. 2-ге вид., стер. Київ : Алерта, 2017. 432 с.

10. Фінанси для фінансистів / за ред. Т. Говорушко. – К.: Центр учбової літератури. – 2019. – 612 с.

11. Реворт Кейт Економіка пончика. Як економісти ХХІ століття бачать світ. К.: Наш Формат. – 2019. – 296 с.

12. Банерджі Абхіджит, Дюфло Естер Дієва економіка для важких часів / пер. з англ. Роман Клочко. – К.: Наш Формат, 2021. – 416 с.

13. Когут Ю. Цифрова трансформація економіки та проблеми кібербезпеки. К.: Сідкон. 2021.

14. Аузан О. Економіка всього. Як інститути визначають наше життя. – К.: Лаурис, 2017. – 144 с.

15. Геець В.М. Суспільство, держава, економіка: феноменологія взаємодії та розвитку / В.М. Геець; НАН України; Ін-т екон. та прогнозув. НАН України. – К., 2009. – 864 с.

16. Ільїн В.В. Фінансова цивілізація / В.В. Ільїн.– К.: Книга, 2007. – 528 с

17. Фондовий ринок: підручник : у 2 кн. / В.Д. Базилевич, В.М. Шелудько, В.В. Вірченко та ін.; за ред. В.Д.Базилевича. – К. : Знання, 2015, 2016.

18. Економіка України в умовах глобалізації: підручник / за ред. В.Г. Федоренка, Г.В. Лагутіна, Т.Є. Воронкової, Г.М. Рижаквої – К.: КНУБА, 2015. – 376 с.

19. Грушко В.І. Національні фінанси: підручник / В.І. Грушко, О.С. Наконечна, О.Г. Чумаченко //К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2017. 600 с.

20. Забезпечення фінансово – економічної безпеки підприємництва: навчальний посібник/ Г.В.Соломіна. - Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2018. - 234 с.

21. Дубина М. В. Механізм розвитку ринку фінансових послуг на основі інституту довіри: теорія, методологія, практика : монографія. Чернігів : ЧНТУ, 2018. 666 с.

Допоміжна

22. Фінансові механізми інноваційного економічного розвитку України в умовах євроінтеграції: монографія / за ред. В.В. Лойко, А.Ю. Рамського К.: КУБГ, 2019. 252 с.

23. Лизогуб М. Фінансова система в умовах викликів фінансових технологій. Економіка та держава. 2018. № 4. С. 112-115.

24. Соціально-економічні та правові аспекти розвитку суспільства: колективна монографія / за ред. С. М. Лаптева, І. П. Мігус. - К.: Університет економіки та права "КРОК". 2020. 443 с.

25. Леоненко П., Федосов В., Юхименко П. Фінансова наука: генеза, еволюція та розвиток. Журнал “Ринок Цінних Паперів України. 2017. №1-2. С. 3-30.

26. Леоненко, П.М., Краус, Н.М. (2016). Фінансове забезпечення інноваційної діяльності в Україні за технологічними укладами. *Фінанси України*, 4 (245), С. 50–64.

27. Краус, Н., Краус, К. (2018). Цифровізація в умовах інституційної трансформації економіки: базові складові та інструменти цифрових технологій. *Інтелект ХХІ століття*, 1, С. 211–214.

28. Краус, Н.М. (2018). Інституціональний зріз дихотомії старих і нових інститутів розвитку сфери фінансів в умовах інноватизації. *Фінанси України*, 4 (269), С. 115–126.

29. Краус, Н.М., Голобородько, О.П., Краус, К.М. (2018). Цифрова економіка: тренди та перспективи авангардного характеру розвитку. *Ефективна економіка*, 1. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2018/8.pdf (дата звернення: 5.08.2022).

30. Краус К.М., Краус Н.М. (2019). Ретроспектива і сучасність оподаткування в Україні та за кордоном: монографія. Київ: Аграр Медіа Груп.

31. Краус Н.М., Краус К.М. (2018). Сучасні цифрові інформаційно-інноваційні технології в сфері фінансів, управління і адміністрування. Економічна стратегія та політика реалізації європейського вектору розвитку України: концептуальні засади, виклики та протиріччя: монографія. К.: Київський національний університет ім. Т. Шевченка; НДС “Центр економічних досліджень”; ТОВ “СІК ГРУП УКРАЇНА”. 469–487.

32. Краус, Н.М. (2019). Інноваційна економіка в глобалізованому світі: інституціональний базис формування та траєкторія розвитку: монографія. К.: Аграр Медіа Груп.

33. Осецький, В.Л., Краус, Н.М., Краус, К.М. (2021). Шерингова економіка: діалектичний розвиток реципрокного обміну в умовах віртуальної реальності та цифрової трансформації. *Економічна теорія*, 2, С. 5-19.

34. Осецький, В.Л., Краус, К.М., Краус, Н.М. (2021). Шерингова економіка: інституціональний модус, універсумність і новелізація розвитку підприємництва на віртуальних цифрових платформах. *Ефективна економіка*, 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8786> (дата звернення: 05.05.2021). DOI: 10.32702/2307-2105-2021.4.3

35. Kraus Kateryna, Kraus Nataliia (2023). The nature of digital transformation. Energy of the economy. How to feel, understand and use it: Scientific monograph. Riga, Latvia: “Baltija Publishing”, 2023. 280 p. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/book/309>. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-287-6>

36. Andrusiak, N.O., Kraus, N.M., Kraus, K.M. (2020). Digital Cubic Space as a New Economic Augmented Reality. *Sci. innov.*, vol. 16, no. 3. pp. 92–105. DOI: 10.15407/scine16.03.092.

37. Kraus, N., Kraus, K., Osetskyi, V. (2020). New quality of financial institutions and business management. *Baltic Journal of Economic Studies*, vol. 6, no. 1, pp. 59–66. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/index.php/issue/article/view/766> (assessed 4 January 2022).

38. Manzhura O., Pochenchuk G., Kraus N. (2022). Innovative changes in financial

and tax systems in the conditions of digital transformation. *Baltic Journal of Economic Studies*, vol. 8, no. 1. 94–102.

39. Уманців Ю. Економічна теорія у новітньому методологічному дискурсі. *Вісник КНТЕУ*. 2019. №2. С. 51-63.

40. Краус К.М., Краус Н.М., Іщенко І.С. (2023). *Освіта та суспільство: цифрова ідентифікація людини: монографія*. Київ: Аграр Медіа Груп, 2023. 208 с.

41. *Економіка невизначеності: зміст, оцінювання, регулювання: колективна монографія* / за ред. І. Ф. Радіонової. К.: Університет "КРОК", 2021. 287 с.

42. *Економіка невизначеності: практичний погляд на проблему: монографія* / за ред. В.І. Грушка. К.: Університет "КРОК", 2021. 503 с.

43. Румик І.І. *Розвиток фінансового сектору: стан, фінансова інклюзія, візія та стратегія дій* / І. І. Румик // *Соціально-економічні та правові аспекти розвитку суспільства: колективна монографія*/ за ред. С.М. Лаптева, І.П. Мігус. - К.: Університет економіки та права "КРОК", 2020. - С. 147-160.

44. Борисюк О. В. Імперативи розвитку фінансового ринку України в умовах цифровізації. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2020. Т. 2, № 22. С. 168-176.
URL: <https://echas.eenu.edu.ua/index.php/echas/article/view/593>.

45. Румик І.І. Адаптивний підхід до реалізації фінансової політики: системність дій і шляхи подолання викликів сьогодення / І. І. Румик // *Імперативи економічного зростання в контексті реалізації глобальних цілей сталого розвитку: матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет конференції (м. Київ, 10 червня 2022 р.)*. - Київ: Київський національний університет технології та дизайну, 2022

Інтернет-ресурси

46. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua>.

47. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

48. Програма розвитку ООН: www.undp.org

49. Офіційний веб-сайт Центру фінансово-економічних наукових досліджень: <http://www.economics.in.ua/>

50. Офіційний сайт Нобелівського комітету: <https://www.nobelprize.org/>

51. Офіційний веб-сайт Світового банку: www.worldbank.org

52. Офіційний веб-сайт Світового економічного форуму: <https://www.weforum.org/>

53. Human Development Index: www.undp.org

54. The Corruption Perceptions Index: <http://www.transparency.org/>

55. The Index of Economic Freedom: www.heritage.org

56. World Development Report: www.worldbank.org/wdr

Електронні курси

57. ЕНК Актуальні проблеми фінансів та економіки. Курс сертифіковано. Наказ від № 840 від 22.12.2021 р. Режим доступу: <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=20310>